

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2018 m. lapkričio 15 d.
(OR. en)

13948/18

CULT 137

PRANEŠIMAS

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

kam: Tarybai

Ankstesnio
dokumento Nr.: 13886/18 CULT 132

Dalykas: Tarybos išvadų dėl 2019–2022 m. darbo plano kultūros srityje projektas
- *Priėmimas*

2018 m. lapkričio 14 d. posėdyje Nuolatinių atstovų komitetas pažymėjo, kad dėl pirmiau nurodytų Tarybos išvadų dabar vieningai sutariama¹.

Todėl Tarybos prašoma priimti išvadas remiantis pridedamu tekstu ir perduoti jas paskelbti Oficialiajame leidinyje.

¹ **DE** nurodė savo ketinimą pateikti į Tarybos posėdžio protokolą įtrauktiną pareiškimą.

Tarybos išvadų dėl 2019–2022 m. darbo plano kultūros srityje projektas

Europos Sąjungos Taryba,

ATSIŽVELGDAMA Į

- ES vadovų Romos deklaraciją, Geteborgo aukščiausiojo lygio susitikimą ir Europos Vadovų Tarybos išvadas², kuriose pripažįstama, kad kultūra yra įtraukų ir darnių visuomenių kūrimo ir Europos konkurencingumo išlaikymo pagrindas;
- vykstančius pokyčius, pavyzdžiui, skaitmeninę transformaciją, globalizaciją, didėjančią visuomenės įvairovę ir kintančią darbo aplinką, taip pat poreikį bendromis kultūros politikos pastangomis reaguoti į šias galimybes ir iššūkius;

PRIPAŽINDAMA

- ankstesnius Tarybos darbo planus kultūros srityje ir pasiektus rezultatus;
- Europos Komisijos 2018 m. gegužės mėn. pateiktą naująją Europos kultūros darbotvarkę³, kurioje išdėstomi trys strateginiai tikslai:
 - kultūros jėgos ir kultūros įvairovės pasitelkimas siekiant socialinės sanglaudos ir gerovės, skatinant dalyvavimą kultūriniame gyvenime, menininkų judumą ir paveldo apsaugą;
 - darbo vietų kūrimo ir augimo kultūros ir kūrybos sektoriuose skatinimas akcentuojant menus ir kultūrą švietime, propaguojant susijusius įgūdžius ir skatinant kultūros inovacijas;
 - tarptautinių kultūrinių ryšių stiprinimas visapusiškai panaudojant kultūros potencialą siekiant remti darnų vystymąsi ir taiką;

² Dok. EUCO 19/1/17 REV 1.

³ Dok. COM(2018) 267 final.

PRIMINDAMA,

- kad 2018 m. paskelbti Europos kultūros paveldo metais, o tai žymiai padidino visuomenės informuotumą apie kultūrą ir paveldą Europoje ir politinį sąmoningumą šiais klausimais, taip pat tai, kad svarbu išlaikyti šį dėmesį, kad Europa išnaudotų visą kultūros socialinės ir ekonominės vertės potencialą;
- kad siekiant Europoje remti kultūros politiką yra svarbi sinergija su visomis susijusiomis ES programomis ir fondais, visų pirma kultūros, švietimo, mokslinių tyrimų, skaitmeninimo ir regioninės bei miestų plėtros srityse;
- pagrindines politines nuorodas, išdėstytas šių išvadų II priede;

PRITARIA

tikslui parengti strateginį ir dinamišką dokumentą, kuriuo būtų atsižvelgiama į dabartinius politinius pokyčius, taikomi aiškūs principai ir nustatomi konkretūs prioritetai ir nuoseklus įgyvendinimas, siekiant, deramai atsižvelgiant į subsidiarumo ir proporcingumo principus, parengti 2019–2022 m. darbo planą kultūros srityje, kaip išdėstyta šių išvadų I priede;

RAGINA

Komisiją ne vėliau kaip 2022 m. birželio mėn. patvirtinti laikotarpio vidurio darbo plano vertinimą ir galutinę ataskaitą dėl jo įgyvendinimo, remiantis savanoriškai valstybių narių raštu pateiktomis nuomonėmis. Atsižvelgdama į tą ataskaitą, Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė gali svarstyti, ar vėlesniam laikotarpiui pasiūlyti naują darbo planą kultūros srityje.

I. PAGRINDINIAI PRINCIPAI

Darbo planas kultūros srityje grindžiamas tokiais pagrindiniais principais:

- Kultūra yra vertinga savaime.
- Kultūra prisideda prie darnaus socialinio ir ekonominio vystymosi.
- Kultūrų ir kalbų įvairovė yra viena esminių Europos Sąjungos vertybių ir jos išsaugojimas bei propagavimas yra europinio lygmens kultūros politikos pagrindas.
- Norint integruoti kultūros aspektą būtina laikytis holistinio ir horizontalaus požiūrio teisėkūros, finansavimo ir tarpsektorinio bendradarbiavimo srityse.
- Reguliarus dialogas tarp valstybių narių, Europos institucijų ir pilietinės visuomenės bei teminis bendradarbiavimas su tarptautinėmis organizacijomis sukuria sinergijas ir duoda geresnių rezultatų.
- Geresniam valdymui būtina aiški visų susijusių veikėjų atsakomybė ir dalyvavimas.
- Kad būtų prižiūrima, kokia pažanga daroma vykdant veiksmus, būtina reguliari Tarybai pirmininkaujančios valstybės narės stebėseną.
- Labai svarbus darbo plano kultūros srityje lankstumas, kad būtų galima atsižvelgti į kintantį politikos kontekstą.

II. PRIORITETAI

Taryba renkasi toliau išvardytus prioritetus dėl to, kad jie prisideda prie kultūrų įvairovės, kuria pridėtinę europinę vertę ir kad yra poreikis imtis bendrų veiksmų:

- A. Darnumas kultūros paveldo srityje
- B. Sanglauda ir gerovė
- C. Menininkus, kultūros ir kūrybos sektorių darbuotojus ir europinį turinį globojanti ekosistema
- D. Lyčių lygybė
- E. Tarptautiniai kultūriniai ryšiai

Skaitmeninimas ir kultūros statistiniai duomenys yra svarbūs horizontalieji klausimai; jie bus atitinkamai aptarti. Skaitmeninimas kuria naujas ir inovacines meno ir kultūros galimybes prieigos, raiškos, išsaugojimo, sklaidos ir naudojimo srityse. Kultūros statistika remiamas įrodymais pagrįstas politikos formavimas europiniu ir nacionaliniu lygmeniu. Reguliarus palyginamų ir patikimų kultūros statistinių duomenų rengimas per tam tikrą laiką leidžia nustatyti tendencijas ir formuoti racionalią politiką.

Be to, daug dėmesio turėtų būti skirta prioritetų tarpusavio sinergijai.

A. Darnumas kultūros paveldo srityje

Kultūros paveldas yra ir kultūrų įvairovės, kurią perdavė ankstesnės kartos, išraiška, ir vienas iš darnaus kultūrinio, socialinio, aplinkosauginio ir ekonominio vystymosi Europoje išteklių. Pagrindinės sritys, kurioms bus naudingas visapusiškas strateginis požiūris, yra šios: konservavimas, išsaugojimas ir apsauga, moksliniai tyrimai, švietimo veikla ir žinių perdavimas, finansavimas, dalyvaujamas valdymas ir šiuolaikiškas interpretavimas. Per 2018 m., Europos kultūros paveldo metus, visur Europoje vyko daug įvairių renginių. Siekiant šių metų išliekamosios vertės, reikia plėtoti tolesnius susijusius veiksmus ir integruojamojo pobūdžio veiklą, įskaitant veiksmų planą kultūros paveldo srityje, kurį turi parengti Komisija. Turėtų būti atsižvelgta ir į Europos metų nacionalinių koordinatorių darbą.

B. Sanglauda ir gerovė

Kultūros išteklių prieinamumas ir dalyvavimas kultūriniame gyvenime skatina asmens įgalėjimą, demokratinę sąmonę ir socialinę sanglaudą, grindžiamą bendravimu su žmonėmis ir pilietiniu aktyvumu. Kadangi dėl skaitmeninės transformacijos, visuomenių senėjimo ir jų daugiakultūriškumo kinta naudotojų elgesys, iškyla poreikis geriau suprasti skirtingas auditorijas. Reikia nuosekliau orientuotis į konkrečių grupių, pavyzdžiui, jaunimo, vyresnių žmonių, asmenų su negalia, asmenų iš migrantų aplinkos ir skurstančių ar materialinį nepriteklių patiriančių asmenų interesus ir poreikius. Skaitmeninės technologijos yra naudingos auditorijos ugdymo priemonės ir novatoriškos dalyvavimo užtikrinimo priemonės. Prie sanglaudos ir gerovės labai prisideda tarpsektorinis bendradarbiavimas su kitų sričių, pavyzdžiui, švietimo, socialinės priežiūros, sveikatos priežiūros, mokslo ir technologijų, taip pat regioninės bei miestų plėtros, subjektais. Specialus dėmesys turėtų būti skiriamas kultūros vaidmeniui vietos lygiu, architektūros ir gyvenamosios aplinkos kokybei ir kultūros įkvėptoms socialinėms inovacijoms, prisidedančioms prie miestų ir regionų visoje ES plėtros.

C. Menininkus, kultūros ir kūrybos sektorių darbuotojus ir europinį turinį globojanti ekosistema

Meninė laisvė yra glaudžiai susijusi su socialinėmis ir ekonominėmis kultūros specialistų ir institucijų sąlygomis. Kultūros ir kūrybos sektoriams Europoje būdingos ypatybės: savarankiškas darbas, mažos ir labai mažos įmonės ir kultūrinė bei kalbų įvairovė. Pastebima tendencija, kad menininkų ir kultūros bei kūrybos sektorių darbuotojų karjeros būna pagrįstos projektais ir jiems būdingas didelis judumas, o jų pajamos yra dažnai nereguliarios ir neprognozuojamos, taip pat jie derina kelis darbus, kad uždirbtų pragyvenimui. Ypač svarbus inovacijų variklis yra konkretūs menininkai, kūrėjai ir mažos kultūros įstaigos, kurių kuriama vertė daugiausia yra pagrįsta nematerialiniu turtu, pavyzdžiui, originaliomis idėjomis, ekspertine kompetencija ir kūrybiškumu. Kad būtų padidintas Europos konkurencingumas ir skatinamos inovacijos, Europa turi remtis savo kūrybiniais ir kultūriniais ištekliais. Moksliniams tyrimams ir keitimuisi idėjomis Europos lygiu ypač aktualūs klausimai yra menininkų ir kultūros bei kūrybos sektorių darbuotojų judumas, europinio turinio sklaida ir vertimas, mokymas ir talentų ugdymas, sąžiningas užmokestis ir darbo sąlygos, galimybės gauti finansavimą ir tarpvalstybinis bendradarbiavimas.

D. Lyčių lygybė

Lyčių lygybė yra vienas iš kultūros įvairovės ramsčių. Kultūra atlieka itin svarbų vaidmenį demaskuojant stereotipus ir skatinant visuomenės pokyčius. Tačiau tarpsektorinė lyčių nelygybė tebeegzistuoja beveik visuose kultūros ir kūrybos sektoriuose. Menininkės ir kultūros specialistės turi mažiau galimybių naudotis kūrybos ir gamybos ištekliais, dažnai joms mokami daug mažesni atlyginimai nei vyrams ir mažiau jų užima vadovaujamas ar kitas sprendimo galią suteikiančias pareigas, taip pat jų mažiau dirba meno rinkoje. Šie netolygumai turi būti įsisąmoninti ir juos reikia šalinti taikant konkrečią politiką ir priemones. Siekiant didinti informuotumą tiek politiniu ir administraciniu lygiais, tiek skirtinguose sektoriuose, reikia išsamių duomenų ir reikia keistis gerosios praktikos pavyzdžiais.

E. Tarptautiniai kultūriniai ryšiai

Remiantis nuostata, kad kultūra savaime yra vertybė, palaikant ES tarptautinius kultūrinius ryšius turėtų būti stiprinamas supratimas apie gyvybiškai svarbų kultūros vaidmenį ir jos teigiamą socialinį ir ekonominį poveikį, prisidedantį sprendžiant svarbius klausimus ir iššūkius visame pasaulyje. Tarptautinių kultūrinių ryšių atžvilgiu būtina laikytis strateginio laipsniško veikimo požiūrio, numatant paskesnius konkrečius jo įgyvendinimo veiksmus. Toks požiūris turėtų būti grindžiamas principu „iš apačios į viršų“, juo turėtų būti skatinami žmonių tarpusavio ryšiai ir remiamas kultūrų dialogas. Turi būti užtikrintas visiškas valstybių narių veiksmų ir Europos Tarybos bei UNESCO veiksmų papildomumas.

III. ĮGYVENDINIMAS

Taryba ragina valstybes nares ir Komisiją dirbti kartu ties darbo plano kultūros srityje prioritetais; jis yra įgyvendinamas pasitelkiant dinamišką tęstinę darbotvarkę, kaip nustatyta IV skyriuje ir A priede. Reikia, kad Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė vykdytų su darbo planu kultūros srityje susijusią stebėseną, ir prireikus Taryba planą gali pakoreguoti atsižvelgdama į pasiektus rezultatus ir (arba) politikos pokyčius Europos lygiu.

Temos kiekvienoje prioritetinėje srityje plėtojamos per kelis etapus, taikant atitinkamus darbo metodus. Kiekvieną etapą įgyvendina arba Komisija, Taryba, Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė, arba kita suinteresuota valstybė narė.

Be kita ko, gali būti taikomi šie darbo metodai: atvirasis koordinavimo metodas (AKM), *ad hoc* (specialiosios) arba Komisijos vadovaujamos ekspertų grupės, tarpusavio mokymosi veikla, tyrimai, konferencijos, padėties įvertinimo seminarai, Europos kultūros forumas, dialogas su pilietine visuomene, bandomieji projektai, bendros iniciatyvos su tarptautinėmis organizacijomis, Tarybos išvados ir neformalus Kultūros ministerijų ir, jei tinkama, kitų ministerijų pareigūnų susitikimai.

Narystės AKM grupėse ir šių grupių veikimo principai išdėstyti B priede.

Valstybės narės ir Komisija raginamos plačiai skleisti darbo plano kultūros srityje rezultatus ir, kai tikslinga, į juos atsižvelgti formuojant politiką Europos ir nacionaliniu lygiais.

IV. VEIKSMAI

Kalbant apie prioritetus ir darbo metodus, apibūdintus II ir III skyriuose, bus vykdomi toliau nurodyti veiksmai.

A. Darnumas kultūros paveldo srityje

Tema:

Dalyvaujamas valdymas

Darbo metodai:

Tarpusavio mokymosi veikla, po kurios vyks konferencija, kurią rengs Komisija

Pagrindimas:

Dalyvaujamas valdymas yra novatoriškas, į žmones ir į ateitį orientuotas požiūris, jis iš esmės keičia kultūros paveldo valdymo ir vertinimo būdus. Vykdamas tolesnę veiklą, susijusią su AKM grupės ataskaita „Kultūros paveldo dalyvaujamas valdymas“ (2016–2017 m.) ir 2018 m., Europos kultūros paveldo metų veikla, ekspertai keisis gerosios praktikos pavyzdžiais per tarpusavio mokymosi užsiėmimus ir aptars, kaip remti dalyvujamuosius procesus. Kalbant apie Kultūros paveldo vertės visuomenei pagrindų konvenciją (Faro konvenciją), reikėtų pasiremti Europos Tarybos ekspertine kompetencija.

Siektini rezultatai:

Šia veikla bus didinama tinklaveika ir žinių perdavimas atitinkamoje srityje ir ilgainiui ji padės skatinti kultūros paveldo dalyvujamąjį valdymą.

Tema:

Prisitaikymas prie klimato kaitos

Darbo metodai:

AKM grupė, įskaitant padėties įvertinimą

Pagrindimas:

Kalbant apie Paryžiaus susitarimą (2015 m.) ir JT darnaus vystymosi 13 tikslą klimato kaitos srityje, ekspertai nustatys su klimato kaita susijusią gerąją praktiką ir novatoriškas priemones dėl istorinės aplinkos ir jais keisis. Bus dalijamasi programos „Horizontas 2020“ mokslo projektų teikiama informacija ir bus atliekama ES veiklos, įskaitant Paveldo apsaugos nuo nelaimių tyrimą (2018 m.), apžvalga. Ypač daug dėmesio reikėtų skirti istorinių pastatų energijos vartojimo efektyvumui, kultūros kraštovaizdžio formavimui ir transformavimui ir paveldo apsaugai ekstremalių klimato sąlygų atveju.

Siektini rezultatai:

Šis keitimasis užtikrins nacionalinių paveldo srities ekspertų informuotumo apie kultūros paveldo tvarumą didinimą ir pajėgumų šioje srityje didinimą. Jų rekomendacijos prisidės prie diskusijų dėl klimato kaitos priemonių ir jų planavimo Europos ir nacionaliniu lygmeniu.

Tema:

Intervencijų kultūros paveldo srityje kokybės principai

Darbo metodai:

Pirmininkaujančios valstybės narės praktinis seminaras ir tarpusavio mokymosi veikla, taip pat atitinkama tolesnė su tuo susijusi veikla

Pagrindimas:

Vykdamas tolesnius veiksmus, susijusius su 2018 m. – Europos kultūros paveldo metais ir AKM grupės ataskaita „Gebėjimai, mokymas ir žinių perdavimas: tradicinės ir atsirandančios su paveldu susijusios profesijos (2017–2018 m.), ekspertai keisis praktiniais pavyzdžiais iš intervencijų paveldo srityje, vykdomų per ES fondus, veiklos. Kadangi rekonstrukcijos ir autentiškumo klausimai ne visada yra tinkamai sprendžiami, svarbu užtikrinti, kad sprendimai dėl bet kokių istorinės aplinkos pokyčių būtų priimami deramai įvertinus pasekmes ir deramai suvokus paveldo vertę.

Siektini rezultatai:

Siekiama parengti gaires, kuriomis būtų reguliuojami naujos kartos ES fondai, užtikrinant paveldo konservavimo ir apsaugojimo kokybės principus. Ekspertai parengs išsamią analizę ir rekomendacijas dėl intervencijose, kuriomis daromas poveikis istorinei aplinkai, taikytinų kokybės principų.

Tema:

Alternatyvus kultūros paveldo finansavimas

Darbo metodai:

Komisijos rengiami praktiniai seminarai

Pagrindimas:

Dėl to, kad kultūros paveldui skirtiems valstybių biudžetams tenka didelė našta, plėtojami alternatyvūs finansavimo šaltiniai, pradedant viešojo ir privačiojo sektorių partnerystėmis ir baigiant loterijų panaudojimu bei mokesčių kredito už dovanojamas sumas taikymu. Šiame kontekste taip pat bus nagrinėjamas fondų vaidmuo.

Siektini rezultatai:

Siekama nustatyti naujus kultūros paveldo finansavimo šaltinius ir įmanomą perduoti geriausią praktiką, siekiant propaguoti kultūros paveldo ekonominį tvarumą.

B. Sanglauda ir gerovė**Tema:**

Socialinė sanglauda

Darbo metodai:

AKM grupė, vėliau pirmininkaujančios valstybės narės konferencija

Pagrindimas:

Peržiūrėjus AKM grupės ataskaitą „Kultūros indėlio užtikrinant socialinę įtrauktį skatinimas“ (2017–2018 m.), tolesnius veiksmus vykdančiai AKM grupei bus suteikti nauji įgaliojimai išsamiau nagrinėti konkrečias ypač aktualias temas, kaip antai, be kita ko, poreikį įtraukti kultūrą kaip kompleksinį klausimą į socialinės politikos, sveikatos politikos ir vietos plėtros sritis. Vėliau bus surengta konferencija siekiant plačiau informuoti apie pasiektus rezultatus ir išvalgas. Prireikus vėliau bus diskutuojama dėl tolesnių veiksmų.

Siektini rezultatai:

Siekiama nustatyti tarpsektorinio bendradarbiavimo geriausią praktiką, pasižyminčią atitinkamu socialiniu ir ekonominiu poveikiu. Bus išnagrinėtos galimybės gauti finansavimą pagal programą „Kūrybiška Europa“ ir kitas atitinkamas ES programas.

Tema:

Aukštos kokybės architektūra ir apstatyta aplinka visiems

Darbo metodai:

AKM grupė, vėliau konferencija, kurią rengs Austrija, ir galimos Tarybos išvados

Pagrindimas:

Kaip primenama „2018 m. Davoso deklaracijoje: Siekis sukurti kokybišką statymo veiklos kultūrą („Baukultur“) Europoje“, kultūra atlieka vieną iš pagrindinių vaidmenų žmonių kuriamoje aplinkoje (tai apima architektūrą, paveldą, viešąją erdvę ir kraštovaizdį). Reikalingi novatoriški ir įtraukūs procesai siekiant kurti ir išsaugoti kokybišką architektūrą, siekiant sukurti integruotą požiūrį, prisidedantį prie visų piliečių gerovės. Daugiausia dėmesio bus skiriama architektūrai kaip disciplinai, apimančiai tinkamą kultūrinių, socialinių, ekonominių, aplinkosaugos ir techninių aspektų pusiausvyrą siekiant bendros gerovės. Bus analizuojami daugiadalykio ir dalyvavimu grindžiamo valdymo modeliai, prisidedantys prie socialinės įtraukties ir darnios gyvenamųjų kvartalų plėtros.

Siektini rezultatai:

Keitimasis patirtimi ir sėkmės istorijomis padės nustatyti geriausią praktiką. Galima kurti sinergiją su struktūriniais fondais, ES miestų darbotvarke ir jos naująja partneryste kultūros ir kultūros paveldo srityje, taip pat su JT darbotvarke iki 2030 m. ir su EBPO projektu dėl kultūra grindžiamo regioninio produktyvumo ir gerovės.

Tema:

Suprasti skaitmenines auditorijas

Darbo metodai:

Komisijos vadovaujama ekspertų grupė

Pagrindimas:

Skaitmeninės technologijos teikia kultūros organizacijoms galimybių megzti interaktyvų ryšį su įvairiomis auditorijomis. Siekiant pasinaudoti šiomis galimybėmis, organizacijos turi geriau suprasti savo skaitmenines auditorijas. Vykdamas tolesnius veiksmus, susijusius su AKM grupės veikla (2015–2016 m.) ir Tarybos išvadamis dėl kultūros prieinamumo naudojantis skaitmeninėmis priemonėmis skatinimo, daugiausia dėmesio skiriant auditorijos formavimui (2017 m.), Komisijos vadovaujama ekspertų grupė nagrinės novatoriškas priemones ir rengs gaires dėl duomenų apie skaitmenines auditorijas rinkimo ir tvarkymo.

Siektini rezultatai:

Neprivalomos gairės turėtų būti įkvėpimo šaltinis kultūros organizacijoms ir padėti joms prisitaikyti prie nuolat kintančios skaitmeninės aplinkos. Teikdamos daugiau į naudotojus orientuotų paslaugų, organizacijos pagilins santykius su dabartinėmis savo auditorijomis ir pasieks naujas auditorijas.

Tema:

Jauna kūrybiška karta

Darbo metodai:

Pirmininkaujančios valstybės narės konferencija ir galimos Tarybos išvados, tolesnius veiksmus dar reikia aptarti

Pagrindimas:

Nuo ankstyvo amžiaus kultūra ir ugdytas skatina kūrybiškų įgūdžių ir kritinio mąstymo vystymąsi. Skaitmeninė transformacija kuria naujus kultūros išteklių prieinamumo, asmeninio perinterpretavimo ir saviraiškos modelius, taip keliamas nuoširdus jaunimo susidomėjimas ir jie įsitraukia kaip aktyvi auditorija. Auga poreikis nustatyti labiau strateginį požiūrį, susijusį su jaunimo dalyvavimu kultūroje, siekiant skatinti jų kūrybiškumą ir ugdyti įgūdžius, svarbius jų galimybėms įsidarbinti ateityje, aktyviam pilietiškumui ir socialinei įtraukčiai.

Siektini rezultatai:

Politikos rekomendacijomis bus siekiama skatinti jaunimo kūrybiškumą ir jų naujovių kūrimo potencialą skaitmeniniame amžiuje.

Tema:

Pilietybė, vertybės ir demokratija

Darbo metodai:

Pirmininkaujančios valstybės narės konferencija, vėliau tyrimas

Pagrindimas:

Dalyvavimas meniniame ir kultūriniame gyvenime skatina aktyvų pilietiškumą, atvirumą, smalsumą bei kritinį mąstymą ir taip sudaro sąlygas stipresnei demokratijai. Tyrimo metu bus išnagrinėtas kultūros poveikis šiais aspektais ir bus surinkta pavyzdžių. Turėtų būti numatytas bendradarbiavimas su Europos Taryba ir turi būti išnagrinėtos galimybės taikyti jos „Kultūros ir demokratijos rodiklių sistemą“ ES kontekste.

Siektini rezultatai:

Tyrimu bus prisidėta prie faktiniais duomenimis grindžiamos politikos priemonių ir bus didinamas informuotumas apie kultūros svarbą visuomenei bei demokratijai.

C. Menininkus, kultūros ir kūrybos sektorių darbuotojus ir europinį turinį globojanti ekosistema

Tema:

Menininkų ir kultūros bei kūrybos sektorių darbuotojų statusas ir darbo sąlygos

Darbo metodai:

Tyrimas, vėliau AKM grupė

Pagrindimas:

Tyrimo metu turėtų būti ištirtos karjeros galimybės, įskaitant verslumą, pajamų pobūdį, rinkos įtaką, galimybės gauti finansavimą, socialinė apsauga ir tarpvalstybinis judumas. Vykdydama tolesnius veiksmus AKM grupė turėtų išnagrinėti rezultatus, surengti pasikeitimą gerosios praktikos valstybėse narėse pavyzdžiais ir parengti politines rekomendacijas.

Siektini rezultatai:

Tikslas – pagerinti žinias apie menininkų ir kultūros bei kūrybos sektorių darbuotojų darbo sąlygas Europoje ir gauti politinių rekomendacijų dėl palankios aplinkos sukūrimo.

Tema:

Meninė laisvė

Darbo metodai:

Komisijos surengtas praktinis seminaras, vėliau galima konferencija kartu su kitomis atitinkamomis ES agentūromis ir tarptautinėmis organizacijomis

Pagrindimas:

Pagal ES pagrindinių teisių chartiją ir UNESCO konvenciją dėl kultūros raiškos įvairovės apsaugos ir skatinimo meninė laisvė yra vienas iš esminių demokratinės visuomenės elementų. Menas gali padėti įveikti kliūtis, susijusias su rase, religija, lytimi, amžiumi, tautybe, kultūra ir tapatybe, nes sudaro sąlygas alternatyviam diskursui ir kvestionuoja privilegijuotus naratyvus bei perspektyvas. Bus aptarti pokyčiai meninės laisvės srityje ir iššūkiai, su kuriais šioje srityje susiduriama.

Siektini rezultatai:

Tikslas – aptarti konkrečią patirtį šiuo klausimu siekiant didinti informuotumą apie klausimo svarbą.

Tema:

Bendros gamybos kūriniai audiovizualiniame sektoriuje

Darbo metodai:

Pirmininkaujančios valstybės narės konferencija ir galimos Tarybos išvados, vėliau – AKM grupė

Pagrindimas:

Europos audiovizualinės observatorijos duomenimis, Europos bendros gamybos kūrinių lankomumas yra triskart didesnis nei nacionalinių filmų lankomumas. Bendros gamybos kūriniai padeda europinei pramonei pasiekti didesnę mastą, sustiprinant savo pozicijas Europoje ir pagrindinėse tarptautinėse rinkose.

Nacionaliniai fondai ir europinės programos (pvz., programos „Kūrybiška Europa“ paprogramė MEDIA ir programa „Eurimages“) skiria vis daugiau dėmesio potencialui, glūdinčiam bendros gamybos kūrinių sektoriuje, turint mintyje tiek meninius filmus ir TV produkciją, įskaitant bendrą gamybą ir bendrą projektų plėtojimą dvišaliu pagrindu tarp Europos šalių, tiek bendrą gamybą su ne Europos šalimis. Šis potencialas taip pat turėtų būti išnagrinėtas skirtingų auditorijų plėtojimo atžvilgiu.

Siektini rezultatai:

Siekiant paskatinti bendros gamybos kūrinių kūrimą, pasitelkiant teisinės sistemas ir paramos audiovizualiniam sektoriui schemas bus parengtos politinės rekomendacijos ir paskatos kurti bendros gamybos kūrinius.

Tema:

Muzikos sektoriaus įvairovė ir konkurencingumas

Darbo metodai:

Pirmininkaujančios valstybės narės konferencijos, Komisijos rengiami praktiniai seminarai ir galimos Tarybos išvados

Pagrindimas:

Skaitmeninė transformacija, visų pirma srautinio muzikos siuntimo atsiradimas, ir padidėjusi konkurencija, kurią kelia pasauliniai veikėjai, lėmė esminius pokyčius muzikos kūrimo, prodiusavimo, atlikimo, platinimo, vartojimo ir monetizavimo srityje. Remiantis pagal iniciatyvą „Muzika išjudina Europą“ („Music Moves Europe“) atliekamais veiksmais, ekspertai keisis informacija apie viešąją politiką, skirtą menininkų judumui ir vietos repertuaro sklaidai Europoje ir už jos ribų skatinti.

Siektini rezultatai:

Tikslas – nustatyti įmanomą perkelti geriausią praktiką ir aptarti tinkamas politikos priemones europiniu ir nacionaliniu lygmeniu.

Tema:

Daugiakalbystė ir vertimas

Darbo metodai:

AKM grupė, vėliau pirmininkaujančios valstybės narės konferencija

Pagrindimas:

Daugiakalbėje aplinkoje vertimas yra itin svarbus veiksnys siekiant sudaryti sąlygas platesnei prieigai prie europinio turinio. Siekiant išnaudoti Europos kalbų įvairovės teikiamą potencialą ir paskatinti geresnę europinių kūrinių sklaidą, bus įvertinti esami europinio ir nacionalinio lygmens paramos vertimui mechanizmai. Kadangi skaitmeninimas daro didelę įtaką kalbų įvairovei ir su vertimu susijusioms profesijoms, taip pat bus įvertinti jų poreikiai šioje srityje.

Siektini rezultatai:

Ekspertai pasikeis geriausios praktikos pavyzdžiais paramos vertimui knygų ir leidybos sektoriuje, taip pat kituose kultūros ir kūrybos sektoriuose, srityje ir rekomenduos konkrečių priemonių pagal programą „Kūrybiška Europa“ siekiant skatinti kalbų įvairovę ir kūrinių sklaidą.

Tema:

Finansavimas ir inovacijos

Darbo metodai:

Neformalus kultūros ministrų posėdis, vėliau Komisijos rengiami padėties įvertinimo seminarai

Pagrindimas:

Atsižvelgiant į AKM grupės tyrimų „Galimybė gauti finansavimą kultūros ir kūrybos sektoriuose“ (2014–2015 m.) ir „Kultūros ir kūrybos sektorių verslumo ir inovacijų potencialo plėtojimas“ (2016–2017 m.) rezultatus, taip pat Tarybos išvadas dėl kultūros ir kūrybos sankirtų, kuriomis siekiama skatinti inovacijas, ekonominį tvarumą ir socialinę įtrauktį (2015 m.), reikia surengti padėties įvertinimo susitikimą siekiant įvertinti tų rekomendacijų įgyvendinimą.

Siektini rezultatai:

Ekspertai apžvelgs, kas iki šiol buvo įgyvendinta, ir aptars priemones darbui ateityje europiniu lygmeniu.

D. Lyčių lygybė

Tema:

Lyčių lygybė kultūros ir kūrybos sektoriuose

Darbo metodai:

Padėties įvertinimas ir AKM, vėliau galimos Tarybos išvados

Pagrindimas:

Komisijos atliekamame bendrame padėties įvertinime atsispindės menininkų ir kultūros srities specialistų padėtis (tokiose srityse kaip kova su stereotipais ir seksualinis priekabiavimas, prieiga prie išteklių, sprendimo galią suteikiančių pareigų užėmimas, atlyginimas). Kartu valstybės narės keisis informacija apie nacionalines aplinkybes ir gerosios praktikos pavyzdžiais. AKM grupė nustatys pagrindines kliūtis ir pasiūlys konkrečių veiksmų rinkinį. Kitame etape Taryba gali priimti išvadas, kuriose daugiausia dėmesio bus skirta pasirinktiems tikslams ir veiksams.

Siektini rezultatai:

Tikslas – didinti informuotumą apie lyčių lygybę kultūros ir kūrybos sektoriuose politiniu, administraciniu ir praktiniu lygmenimis ir pasiūlyti konkrečių priemonių pagal programą „Kūrybiška Europa“.

E. Tarptautiniai kultūriniai ryšiai

Tema:

Strateginis požiūris į ES tarptautinius kultūrinius ryšius

Darbo metodai:

Kultūros reikalų komiteto posėdžiai ir (arba) kiti atitinkami forumai, dalyvaujant EIVT ir pareigūnams iš Užsienio reikalų ir kitų svarbių ministerijų, ekspertų posėdžiai ir pirmininkaujančios valstybės narės konferencija

Pagrindimas:

Tęsiant „Pirmininkaujančios valstybės narės draugų“ grupės darbą (2017–2018 m.) ta pačia tema, Tarybos bus paprašyta imtis veiksmų atsižvelgiant į bendrą Komisijos ir EIVT komunikatą „ES tarptautinių kultūrinių ryšių strategijos kūrimas“ (2016 m.), nustatant ES požiūrio bendrus strateginius principus, uždavinius ir prioritetus, išaiškinant susijusių veikėjų funkcijas ir pasiūlant sritis, kuriose bendri veiksmai Europos Sąjungos lygmeniu yra aktualiausi.

Siektini rezultatai:

Atsižvelgiant į horizontalųjį šios užduoties pobūdį, tikslas – suburti ekspertus iš skirtingų sektorių (pvz., kultūros, užsienio reikalų, švietimo, migracijos, vystomojo bendradarbiavimo, muitų ir įmonių politikos sektorių) siekiant parengti bendrą ES strateginį požiūrį į tarptautinius kultūrinius ryšius, vėliau taip pat imantis konkrečių veiksmų jam įgyvendinti.

Preliminarus 2019–2022 m. darbo plano kultūros srityje tvarkaraštis

Prioritetas	Temos	2019 m.		2020 m.		2021 m.		2022 m.	
		1 pusmetis	2 pusmetis	1 pusmetis	2 pusmetis	1 pusmetis	2 pusmetis	1 pusmetis	2 pusmetis
A. Darnumas kultūros paveldo srityje	Dalyvaujamas valdymas	tarpusavio mokymasis		konferencija					
	Prisitaikymas prie klimato kaitos					AKM grupė			
	Kokybės principai	pirmininkaujančios valstybės narės seminaras	tarpusavio mokymasis						
	Alternatyvus finansavimas			praktinis seminaras		praktinis seminaras			
B. Sanglauda ir gerovė	Socialinė sanglauda	AKM grupės 2017-2018 m. ataskaitos nagrinėjimas	AKM grupė			praktinis seminaras AKM grupės ataskaitos nagrinėjimas, pirmininkaujančios valstybės narės konferencija			
	Aukštos kokybės architektūra ir apstatyta aplinka			AKM grupė			konferencija	galimos Tarybos išvados	
	Suprasti skaitmenines auditorijas					Komisijos vadovaujama ekspertų grupė			ekspertų ataskaitos nagrinėjimas
	Jauna kūrybiška karta	pirmininkaujančios valstybės narės konferencija, galimos Tarybos išvados							
	Pilietybė, vertybės ir demokratija		pirmininkaujančios valstybės narės konferencija		tyrimas				
C. Menininkus, kultūros ir kūrybos sektorių darbuotojus ir europinį turinį globojanti ekosistema	Menininkų statusas ir darbo sąlygos		tyrimas				AKM grupė		
	Meninė laisvė			praktinis seminaras		galima konferencija			
	Bendros gamybos audiovizualiniai kūriniai	pirmininkaujančios valstybės narės konferencija, galimos Tarybos išvados	AKM grupė			AKM grupės ataskaitos nagrinėjimas			
	Muzika	pirmininkaujančios valstybės narės konferencija		praktinis seminaras	praktinis seminaras	pirmininkaujančios valstybės narės konferencija, galimos Tarybos išvados			
	Daugiakalbystė ir vertimas			AKM grupė			AKM grupės ataskaitos nagrinėjimas	pirmininkaujančios valstybės narės konferencija	
	Finansavimas ir inovacijos	Neformalus kultūros ministrų posėdis	vertinimo seminaras		vertinimo seminaras				

D. Lyčių lygybė	Lyčių lygybė	padėties įvertinimas ir AKM grupė		AKM grupės ataskaitos nagrinėjimas, galimos Tarybos išvados				
E. Tarptautiniai kultūriniai ryšiai	Strateginis požiūris		strateginio požiūrio priėmimas			pirmininkaujanti valstybės narė konferencija		

Su AKM grupėmis, valstybių narių įsteigtomis 2019–2022 m. darbo plano kultūros srityje kontekste, susiję principai**Narystė**

- Valstybių narių dalyvavimas AKM grupių darbe yra savanoriškas ir valstybės narės bet kuriuo metu gali prie jų prisijungti.
- Grupių darbe pageidaujančios dalyvauti valstybės narės paskirs ekspertus AKM grupių nariais. Valstybės narės užtikrins, kad paskirti ekspertai turėtų nacionaliniu lygmeniu įgytos praktinės patirties atitinkamoje srityje. Paskirti ekspertai įsipareigoja veiksmingai komunikuoti su kompetentingomis nacionalinėmis institucijomis. Ekspertų skyrimo procedūras koordinuos Komisija.
- Kiekviena AKM grupė gali nuspręsti pasikviesti nepriklausomų ekspertų, pilietinės visuomenės atstovų ir Europos trečiųjų valstybių atstovų prisidėti prie darbo. Tokie dalyviai gali būti įtraukti visam darbo laikotarpiui su sąlyga, kad AKM grupė jų narystei pritaris vieningai.

Įgaliojimai

- Kiekvienos AKM grupės įgaliojimai bus galutinai patvirtinami Kultūros reikalų komitete remiantis Komisijos pagal IV skyrių pasiūlytu įgaliojimų projektu.

Darbo tvarka

- AKM grupės sutelks dėmesį į tai, kad paprašytu klausimu būtų pasiekta konkrečių panaudojamų rezultatų.
- Kiekviena AKM grupė pagal šį darbo planą kultūros srityje parengs savo darbo tvarkaraštį.
- Kiekviena AKM grupė bus atsakinga už tai, kad pirmame ekspertų grupės posėdyje būtų paskirtas jos pirmininkas arba pirmininkai.
- Komisija teiks ekspertines žinias ir logistinę paramą AKM grupių darbui. Kiek įmanoma, ji taip pat padės AKM grupėms kitomis tinkamomis priemonėmis (be kita ko, surengdama įžanginį posėdį ir atlikdama jų darbo sričiai aktualius tyrimus).
- Siekiant paremti keitimąsi gerosios praktikos pavyzdžiais, AKM grupių posėdžiai, įskaitant pažintinius vizitus, gali būti surengti ir valstybės narės kvietimu.

Ataskaitų teikimas ir informacija

- AKM grupių pirmininkai Kultūros reikalų komitetui teiks padarytos pažangos ir pasiektų rezultatų ataskaitas. Jei tikslinga, Kultūros reikalų komitetas suteiks AKM grupėms tolesnių gairių siekiant užtikrinti, kad pageidaujamas rezultatas būtų pasiektas per pageidaujamą laikotarpį.
- Su AKM grupių posėdžių darbotvarkėmis ir protokolais galės susipažinti visos valstybės narės, nepriklausomai nuo jų dalyvavimo lygio.
- AKM grupių galutinės ataskaitos bus paskelbtos, o santraukas Komisija turėtų išversti į visas oficialiąsias ES kalbas.

Pagrindinės politinės nuorodos⁴

- 2018 m. gegužės 22 d. Komisijos komunikatas „Nauja Europos kultūros darbotvarkė“ (COM(2018) 267 final)
- Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių Vyriausybių atstovų išvados dėl darbo plano kultūros srityje (2015–2018 m.) (OL C 463, 2014 12 23, p. 4) ir Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių Vyriausybių atstovų išvados, kuriomis iš dalies keičiamas darbo planas kultūros srityje (2015–2018 m.) atsižvelgiant į kultūrų dialogui teikiamą prioritetą (OL C 417, 2015 12 15, p. 44)
- 2017 m. gruodžio 14 d. Europos Vadovų Tarybos išvados (dok. 19/1/17 REV 1)
- Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo suvestinė redakcija, ypač SESV 8, 10 ir 167 straipsniai (OL C 326, 2012 10 26, p. 13)
- Tarybos išvados dėl ES strateginio požiūrio į tarptautinius kultūros ryšius (OL C 189, 2017 6 15, p. 38)
- Tarybos išvados dėl kultūros ir kūrybos sankirtų, kuriomis siekiama skatinti inovacijas, ekonominę tvarumą ir socialinę įtrauktį (OL C 172, 2015 5 27, p. 13)
- Tarybos išvados dėl kultūros valdymo (OL C 393, 2012 12 19, p. 8)
- Tarybos išvados dėl kultūros prieinamumo naudojantis skaitmeninėmis priemonėmis skatinimo, daugiausia dėmesio skiriant auditorijos formavimui (OL C 425, 2017 12 12, p. 4)
- Tarybos išvados dėl poreikio kultūros paveldui suteikti svarbią vietą visų sričių ES politikoje (OL C 196, 2018 6 8, p. 20)
- Europos Tarybos Ministrų komiteto rekomendacija valstybėms narėms dėl lyčių lygybės audiovizualiniame sektoriuje (CM/Rec(2017)9)
- 2017 m. lapkričio 17 d. Geteborge pagal Vadovų darbotvarkę įvykę debatai švietimo ir kultūros temomis, įskaitant Komisijos komunikatą „Europinės tapatybės stiprinimas per švietimą ir kultūrą“ (COM(2017) 673 final)
- 2017 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas (ES) 2017/864 dėl Europos kultūros paveldo metų (2018 m.) (OL L 131, 2017 5 20, p. 1)

⁴ (abėcėlės tvarka)

- Bendras Europos Komisijos ir Europos išorės veikslių tarnybos komunikatas „ES tarptautinių kultūrinių ryšių strategijos kūrimas“ (JOIN(2016) 29 final)
- 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1295/2013, kuriuo sukuriama programa „Kūrybiška Europa“ (2014–2020 m.) (OL L 347, 2013 12 20, p. 221) ir pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo sukuriama programa „Kūrybiška Europa“ (2021–2027 m.) (COM(2018) 366 final)
- Komisijos ataskaita apie darbo plano kultūros srityje (2015–2018 m.) įgyvendinimą ir aktualumą
- „Pirmininkaujančios valstybės narės draugų“ grupės ataskaita dėl tam tikrų būsimo ES strateginio požiūrio į tarptautinius kultūrinius ryšius elementų (dok. 9952/18)
- 2017 m. kovo 25 d. Romos deklaracija
- 2005 m. UNESCO konvencija dėl kultūrų raiškos įvairovės apsaugos ir skatinimo
- Jungtinių Tautų švietimo, mokslo ir kultūros organizacija: Kultūros politikos (per)formavimas. Kūrybiškumo skatinimas vystymosi labui. Bendra ataskaita dėl 2005 m. konvencijos (2018 m.)
- JT rezoliucija „Keiskime mūsų pasaulį. Darnaus vystymosi darbotvarkė iki 2030 m.“ (2015 m.)
